KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

URHO KIERIMO
Vastaava päätoimittaja
Turku, puh. 11 490

RURIK PITKÄNEN
Toimitussihteeri
Liisankatu 27, E 10 • Puh. 38 154

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa • Hinta 100 markkaa koko vuodelta

N:o 11
Marraskuu

Postisiirtotili
N:o 6825

1946
51. vuosikerta

Toimitusneuvosto: Eino Karilas - J. K. Palomaa - Lauri A. Paunu - Katri Pitkänen

PUHE

jonka tarkastaja J. K. Palomaa piti Turun kuuromykkäinyhdistyksen 60-vuotisjuhlassa 23. 3. 46 Turun kuuromykkäinkoulussa.

Kunnioitetut juhlavieraat!

60 vuotta tuli kuluneeksi viime helmikuun 2. pnä siitä ajasta, jolloin täällä maamme kuuromykkäinkin sivistyksen kehdossa perustettiin alallaan maamme ensimmäinen ja vanhin kuuromykkäinyhdistys, tätä muistoa juhliva Turun Kuuromykkäinyhdistys.

Tämän yhdistyksen syntyä ja elämää on katsottava kuuromykkäinkoulujen taustalta. Vanhimmat koulut perustettiin *aatteellisten virtausten* puhaltaessa maassamme. Ne hallitsivat myöskin kuuromykkäin, hiljaisten kansalaisten asiaa. Ne käänsivät katseet heihin. Ihmisyysaate vähitellen nostatti heidät unhosta opin ja sivistyksen tielle. Valistuneet, huomattavat ja arvossapidetyt kansalaiset tahtoivat sydämen lämmöllä tehdä sekä henkistä että hengellistä työtä unhotettujen hyväksi. Heidän aloitteestaan — *Carl Oskar Malmin* ensin perustettua maamme ensimmäisen kuuromykkäinkoulun Porvooseen — alkoi kuuromykkäin laajempi opetus, kasvatus ja johtaminen opin osallisuuteen ja iäisyyden lähteille. Kouluja saatiin lisää ja valtio otti ne huostaansa kokonaan. Tämä tapahtui viime vuosisadan jälkipuoliskolla. Silloin mm. Turun kuuromykkäinkoulu, tämä koulu, jossa nyt juhlimme, alkoi toimintansa tammikuun 20. pnä 1860. Koulujen päästettyä ensimmäiset ja vuosien kuluessa heitä seuraavat oppilaansa elämään, alkoi heidän itsenäinen työnsä ja ahertelunsa kättensä työllä ansaita toimeentulonsa. Sen rinnalla tuli koulussa aloitetun henkisen työn jatkua ja hengellisen elämän kehittyä. Näin onkin kuuromykkäin elämässä ollut ja on *työn elämä, ammatillinen elämä, taloudellinen* — toimeentulon — *elämä, henkinen elämä* ja *hengellinen elämä.* Nämä eri muodot koskevat ei ainoastaan tämän juhlivan yhdistyksen vaan kaikkien yhdistysten kuuroja jäseniä.

Jo kouluissa ovat kuurot saaneet käsitöissä oppia yleisen kätevyyden taitoa. Toiset heistä ovat saaneet — etenkin poikain käsitöissä — huomattavan pohjakoulutuksen, jonka avulla he ovat voineet aloittaa menestyksellisen puusepän opin ja ammatin. Samoin ovat useat tytöt käsitöissä saaneet hyvän käsityötaidon, joka on ollut heille suurena apuna elämässä. Koulujen käsityönopetuksessa tulisi vain saada *eri koulujen kesken suurempi opetettavien käsityölajien yhtäläisyys ja niiden ohjaaminen entistä enemmän käytännölliseen suuntaan lähemmäksi elämää.* Ja ennen kaikkea tulisi kouluissa opettaa tarkoituksenmukaista *ammatinvalintaa,* johon määräävältä taholta olisi todella kiinnitettävä huomiota.

Jouduttuaan *elämän kouluun* ovat oppilaat saaneet hankkia itselleen työpaikkoja. Niitä ovat toimittaneet myöskin heidän ystävänsä.

Ja Kuuromykkäin Auttajayhdistykset eri puolilla maata ovat niitä heille hankkineet. Oppilaat ovat joutuneet töihin joko maaseudulle tai taajaväkisiin yhdyskuntiin, kaupunkeihin ja kauppaloihin. Oppilaista on suurin osa mennyt maataloustöihin. Tämä on tyydytyksellä mainittava. Pienempi osa on antautunut käsityöläisiksi. Viimeisinä vuosina on ollut havaittavissa maalta muuttoa kaupunkeihin, niinkuin esim. Turun ja Helsingin yhdistysten jäsenmäärät osoittavat. Sijoittuminen eri ammatteihin on suurimmaksi osaksi tapahtunut *ilman ammatinvalinnan opetusta* työmahdollisuuksien saannin mukaisesti. Tässä on ollut suuri epäkohta. Senvuoksi onkin siirtyminen ammatista ammattiin ollut miltei tavallista. Näissä suhteissa kaivataan pikaista muutosta. Jokainen kuuro on saatava heti alusta alkaen omalle paikalleen. Tässä onkin odotettavissa lähiaikoina kauan toivottu muutos. V. 1944 joulukuun 22 pnä vahvistettu kuuromykkäin ammattiopetuksen järjestelyä koskeva *laki* säätää, että k.o. koulut tulevat ammattiviranomaisten hoitoon ja valvontaan. Näin vihdoinkin saadaan kuurojen ammattiopetus kokonaisuudessaan oikealle ja menestykselliselle tolalle. Skandinavian maissa ollaan ammattikouluasiassa paljon edellä meitä. Niinpä Ruotsissa on käsityöammattikoulu Vänersborgissa ja maatalouskoulu Brobyssä Upsalan lähellä. Norjassa oli ennen Sandefjordin maatalouskoulu ja nykyään on sellainen Tönsbergin kaupungin lähellä. Sen nimi on *Sukke*. Oslossa taas on käsityöammattikoulu. Tanskassa on Stendetgaardin maatalouskoulu lähellä Saksan rajaa. Meillä niitä vastaa vain Nikkarilan kotitalouskoulu.

Sitäpaitsi Ruotsissa pohditaan nuorten kuuromykkäin ammatinvalintaa ja ammattiopetuksen kehittämistä sekä uusien ammattien sopivaisuutta ja järjestelyä heille. Siihen ottavat osaa konsulentitkin, jotka huolehtivat kuuromykkäin moninaisesta huollosta ja koettavat heitä lähentää kuuleviin.

Tästä huolimatta on kuitenkin saatava kuuroille *ammattiopetuskursseja*. Siinä avautuu Kuuromykkäin Auttajayhdistyksille kiitollinen ja hyödyllinen työala. Ruotsissakin on niitä toimeenpantu. Tällaiset kurssit on muodostettava ja kehitettävä myöskin mestarikursseiksi, että saataisiin lisää kuuroja käsityöläismestareita.

Kaikkia näitä edistyksiä vaatii kuurojen kilpailu työtaidossa ja -tehossa ja ahkeruudessa kuulevain työntekijäin kanssa, kilpailu, joka tulevaisuudessa tulee olemaan yhä suurempi. Mutta niitä vaatii myöskin jokapäiväisen leivän, toimeentulon hankkiminen. Nykyään on kuuroillakin tyydyttävät tulot. Heidän taloudellinen asemansa on jopa hyvä. Mutta kokemuksesta tiedetään, että kuuroille on ollut varsin heikkojakin aikoja. Emme sellaisia aikoja enää toivo, mutta jos niitä tulisi, niin on hyvä säästää niiden päivien varalle ja muutenkin kouluissa opittua säästämisen taitoa olisi kehitettävä.

Tämän yhteydessä mainittakoon lisäksi, että kuuromykkäinyhdistysten rahavarat eivät ole kovin suuret. Niitä olisi lisättävä.

Ottamalla huomioon, mitä yhdistysten kokouspaikat ja -huoneistot merkitsevät kuurojen elämässä, on ymmärrettävää, että jokainen yhdistys haluaa *oman kodin*. Vasta kahdella yhdistyksellä — Heffatan ja Porin — on oma pieni talo. Yhdellä — Helsingin yhdistyksellä — on osakehuoneisto ja Vaasan yhdistyksellä oma tontti. Sitäpaitsi Turun, Tampereen, Jyväskylän, Kuopion, Riihimäen, Pietarsaaren, Lahden ja Oulun yhdistyksillä on pieni *omakotirahasto*. Mutta toisilla — 24:llä — ei ole edes alkuakaan omakotirahastoksi. Näin ollen on omakotirahastojen kartuttaminen ja alullepano yhdistysten ensimmäisiä ja tärkeimpiä huolia. Ne on saatava hyvään kuntoon. Keksittäköön nyt keinoja, joita kyllä on, rahojen hankkimiseksi.

Mutta kuuromykät ja kuurotkaan eivät elä yksistään leivästä, vaan he tarvitsevat *henkistäkin ravintoa*. Sen antaminen alkaa jo koulussa. Sitäkin ennen tulisi olla pienille lapsille lastentarhakoteja, joissa lapset kasvatettaisiin koululle. Ruotsissa ollaan tässä meitä edellä. Siellä on kaksi esikoulua (två förskolor) ja koulukoti. Niiden lisäksi pyritään siellä aikaansaamaan kaikille kuuromykille lapsille hoitoa ja opetusta heille sopivissa esikouluissa. Meilläkin on asiasta jätetty esitys sosiaaliministeriölle 1936. Lastentarhakoteja meillä ei kuitenkaan vielä ole. Kuurojen lasten henkisen elämän pohja lasketaan siis kuurojenkouluissa, jotka ovat suorittaneet tehtävänsä kiitosta ansaitsevalla tavalla. Ken tuntee nämä koulut perinpohjin, tietää, miten uutteraa työtä niissä tehdään. Ja se työ tehdään suurella rakkaudella ja myötätunnolla. Sentähden on vältettävä lausumasta ajattelemattomia arvosteluja koulujen työstä. Koulut tietävät kehityksensä kulun. Kaikkea ei voida yhdellä kertaa toimeenpanna. Kehityksen ratas kulkee hitaasti mutta varmasti meillä niinkuin muuallakin. Mutta aina on pyrittävä edistymään ja kehittymään. Niinpä meilläkin, kuten esim. Ruotsissa, tulisi luokkien oppilasmääriä vähentää, uusimmat kuulokokeet olisi audiometreineen otettava kokeiltaviksi ja niiden tuloksia olisi käytettävä puheopetuksen hyväksi. Voineepa tulla kysymykseen kouluajan pidennyskin, niinkuin kansakoulun luokkiakin ajatellaan lisättäväksi. Lahjakkaiden oppilaiden tietopuoliset opinnot olisi saatava heidän älyllistä kehitystään vastaaviksi. Ruotsissa on ajateltu sellaista mahdollisuutta, että johonkin kouluun, sopivammin kouluun, jossa on opettajaseminaari, kootaan k.o. oppilaat saamaan jatkuvaa tietopuolista koulutusta. Siellä on asetettu komitea koko kuuromykkäin opetuksen tarkistusta varten. Sen tehtävänä on: Parannettu kuuromykkäin opetus. Meilläkään ei suinkaan ole vielä kaikkea tehty, mitä tehdä voidaan kouluopetuksessa. Sen tarkistukseen olisi ryhdyttävä lähiaikoina.

Yhtä tärkeä kuin kouluissa, on henkisen elämän vaaliminen myöskin kuuromykkäinyhdistyksissä. Kuulevilla on mitä moninaisempia henkisen elämän valistus- ja sivistysmuotoja. Kaikkia niitä vastaa kuuroilla vain oma eristetty yhdistyselämä. Näiden kahden linjan välillä on suuri ero. Mutta tästä huolimatta kuurot koettavat ystävineen tyydyttää yhdistyksissään henkisen elämän kaipuuta. Kun he ovat näin eristettyinä, tulee tietysti heidän saada mahdollisimman paljon henkistä elämää tyydyttävää ainesta. *Ohjelmain tulee yhä enemmän laajentua ja syventyä.* Niiden tulee tarjota aina mahdollisimman parasta. Sentähden tulee myöskin kuurojen puhetaitoa kehittää. Tulisi saada yhdistyksiin puhetaidon kerho. Tämä sitäkin suuremmalla syyllä, kun nyt tahdotaan kuuromykkä-sana vaihtaa kuuro-sanaan. Tämä nimenmuutos epäilemättä velvoittaa puhekielen käyttöä ja edistymään siinä. Jäsenten keskinäistä äidinkieltä, viittomakieltäkin tulisi kehittää. Sen kehittäminen ei saisi jäädä vain valiokunta-asteelle. Tulisipa vielä saada *viittomakielisiä filmejäkin* viittomakielen käyttöä edistämään. Kuulevillekin olisi opetettava viittomakieltä, että he paremmin voisivat auttaa ja työskennellä yhteisessä työssä. Näin on tapahtunut Ruotsissa. Meillä tosin on kuulunut ääniä, jopa Kuuromykkäin Lehdessäkin, että kuurojen olisi *irtauduttava kuulevista!* Tämän mukaan kuurot jo muka olisivat täysin kypsyneitä hoitamaan ja johtamaan asioitaan. Tämä ajatus ei ole oikea eikä kuurojen asioille eduksi. Meidän tulee muistaa, että kuulevat yhteiskunnassa tarvitsevat ja tahtovat käyttää toistensa apua. Samoin on hyvä, että kuurot ja heidän ystävänsä sovussa työskentelevät yhteisissä töissä. Sitä paitsi seurustelu ja yhdessä työskentely rikastuttavat paljon kuurojen elämää. Ne kohottavat kuuroja ja kannustavat heitä yhä parempiin saavutuksiin ja tuloksiin. Siis: *Ei irti kuulevista! Vaan rinta rinnan valvomaan kuurojen hyvinvointia!*

Varsinkin kuurojen *nuorison työ* odottaa kuulevienkin apua. Kansakoulualalla opettajat työskentelevät nuorison riennoissa. Eivätkö myöskin kuurojen koulukaupungeissa kuurojen opettajat voisi ja haluaisi johtaa entisten oppilaiden rientoja. Uskomme, että asia näin on. Kuurojen nuoriso kaipaa nyt ohjausta ja johtoa. Tukekaamme heitä!

Yhdistysten ohjelmissa muodostavat *esitelmät* erittäin tärkeän osansa. Sitä tietojen ominaismuotoa on kauan käytetty. Mutta nyt alkaa olla aika esitelmien tarkempaan järjestelyyn. Esitelmäaiheet on valittava. Esitelmät on valmistettava, kirjoitettava, luettava ulkoa ja esitettävä asiallisesti ja antaumuksella. Kuuromykkäinliiton ja Kuuromykkäin Auttajayhdistysten liiton olisi — niinkuin ennen on esitetty — yhteisvoimin käytävä järjestämään kuurojen esitelmätoimintaa ja mahdollisesti myöskin valmistettava esitelmäkirjanen yhdistysten toimihenkilöille.

Yhdistysten jäsenet kaipaavat opinnoissaan erilaista *kurssitoimintaa*. Toisinaan on osanotto niihin ollut laimeata, mutta ajankohtaisten kurssien järjestely herättäisi mielenkiintoa ja saisi osanottajia. Tässä Kuuromykkäin Auttajayhdistysten liitolla on edelleen hyvä työala.

Ilolla on mainittava, että kuurojen joukossa on kiintymystä *yhä suurempaan opiskeluun*. Niinpä tällä hetkellä neljä kuuroa hyvällä menestyksellä opiskelee Kansanvalistusseuran *kirjeopistossa*. Toivomme, että useammat kuurot ystäviensä opastamina alottaisivat opiskelun sanotussa opistossa. Auttajayhdistykset varmaan heitä tukisivat siinä.

Kuuroilla kyllä on edellytyksiä henkiseen työhönkin, kun vain saavat ohjausta siihen. Ulkomailla toiset kuurot ovat saavuttaneet ylioppilasarvonkin. Tämä olkoon mainittuna osoitukseksi siitä, että kuurojen henkinen elämä voi kehittyä pitemmällekin kuin mitä kuurojen koulussa ehditään oppia.

Näin muodoin henkistä elämää on edelleen kehitettävä ja varjeltava. Sen pahimpia viholliisia ovat mm. alkoholi, kortinpeluu ja tanssi, joista ei ole todellista iloakaan. Niitä on vältettävä, jos tahdotaan henkisesti kehittyä.

Kuurojen *hengellinen elämä* alkaa jo tavalla tai toisella kodissa ja jatkuu varsinaisesti koulussa, päättyen rippikouluun. Näin on laskettu pohja Jumalan sanan tuntemiselle. Kuuromykkäin johtaminen iäisyyden lähteille ulottuu kauas taaksepäin tälläkin paikkakunnalla, aina Turun kuuromykkäinkoulun alkuajoille asti vuoteen 1860. Pastori, sittemmin piispa, *Carl Henrik Alopaeuksen* lämmin sielunhoito Suomen kuuromykkäin keskuudessa on vielä nykypolvenkin muistossa. Hänen viittomakielin pitämiään hartaushetkiä kuuromykät seurasivat rinnan kuulevien kanssa. Tämä hengellinen työ, jota toiset jatkoivat, siirtyi sitten perintönä yhdistykseemme. Täällä jäsenet ovatkin rovasti E. Nordmanin johdolla saaneet hengellistä ravintoa useammin kuin lukuisat toiset kuuromykät, jotka elävät kaukana yksinäisyydessään. Vuosien kuluessa kuuromykät saivat omat matka-

UUSI TEOS

Lehtemme viime numerossa ilmoitimme, että tarkastaja *J. K. Palomaan* kirjoittama teos nimeltä *"Suomenkielen äännekestoista puhumaan oppineen kuuromykän ja kuulevan henkilön ääntämisessä"* ilmestyisi lokakuun kuluessa. Valitettavasti näin ei ole vielä tapahtunut. Teos on kyllä painettu, mutta kirjansitomo ei ole joulukiireiden vuoksi ennättänyt nitoa sitä. Kuitenkin teos valmistuu aivan lähiaikoina, toivottavasti jo jouluksi.

---

pappinsa, heitä yhteen aikaan oli 4, mutta säästäväisyyssyistä heidän lukumääränsä supistettiin kolmeen. Huomioimalla, että kuuromykät asuvat laajalla alalla ympäri maata, on kolme pappia riittämätön. He eivät ennätä käydä kaikkialla, missä heitä tarvitaan. Kuuromykkien sielunhoito kärsii tästä pappien puutteesta. Senvuoksi olisi heidän lukunsa saatava ennalleen. Suuremmillakin paikkakunnille on vähän kuurojen jumalanpalveluksia. Olisi saatava *kuulevien papit* tulkin avulla pitämään hartaushetkiä. Näin on tapahtunut täällä. Rovastit T. Hirvonen ja K. Joutsi ovat myötämielisesti puhuneet kuuroille, jotka ovat olleet siitä sangen kiitollisia. Koulukaupungeissa olisi pyydettävä myös *opettajia* puhujiksi. Sitä paitsi olisi saatava keskustelun alaiseksi kysymys kuurojen *maallikkojen* kouluttamisesta pappien apulaisiksi. He voisivat paljon vaikuttaa kohtalotoveriensa hyväksi. Jotain olisi tehtävä, että kuurot useammin, niinkuin kuulevatkin, pääsisivät Jumalan sanan ääreen.

Rovasti H. Nybergin perustamat kirkkoneuvostot Helsingissä, Tampereella, Porissa, ja Vaasassa ovat toimineet siunauksellisesti. Niitä olisi saatava vielä useampaan paikkaan. Odotamme, että tänne Turkuun, jossa on saarnattu Pyhää sanaa ensimmäiseksi, pian perustettaisiin kirkkoneuvosto. Samoin tulisi viettää kirkkopäiviä eri puolilla maata. Tähän asti vietetyt päivät kehoittavat laajentamaan niiden toimialaa. Tämän yhdistyksen menestyksellä toiminutta raamattupiiriä olisi käytettävä esikuvana muuallakin.

Hengellistä työtä on tehty paljon, mutta hiljainen maailma tarvitsee sitä vielä enemmän.

Hengellinen elämä on korkein esittämistämme työn ja toimeentulon elämästä ja henkisestä elämästä. Sen hengen tulee vaikuttaa työhön ja toimeentuloon ja henkiseen elämään. Silloin maallinen elämämme on sopusointuinen ja ehjä. Näin myöskin hengellinen elämä antaa iankaikkisen elämän toivoa ja varmuutta. Se johtaa iankaikkiseen elämään, missä kaikki vajaa lakkaa ja uusi elämä alkaa, missä ei enää ole eroa meidän välillämme.

MUUAN LOMAMATKA

Olin lomalla elokuussa. Kun kotini jäi rajan taakse eikä täällä ole omaa huushollia, niin sonnustin itseni ja lähdin "kiertueelle". Olin Tampereella, Jyväskylässä, Nikkarilassa, Kontiolahdella, Liperissä ja Joensuussa. Tampereella tapasin muinaisia ystäviäni. Jyväskylässä sukulaisia. Nikkarilan pysäkille tulin illalla klo 21. Tiedustin tietä kuurom. Talouskoululle. Kävelin kantamuksineni monta kilometriä. Aukeni eteen pitkä suora maantie. Arvelin olevan sinne vaikka 10 km talotonta taivalta, synkkää metsää ja korpea, niin käännyin takasin. "Akka tiellä kääntelikse, mies ei pahanenkana" sanoo sananparsi. Tuli pimeä ja uuvutti. Paneuduin pitkälleni maantien poskeen. Ei pelkoa, tähdet tuikkivat taivaalla ja metsän puut ovat ystäviäni.

Hevonen pysähtyi. Siinä oli tyttöjä marjamatkalta. Määkäsin: "Määttäkö koululle?" Hypätkää rattaille, viitottiin. Kapusin rattaille nurin ja naiset nauroivat. Polle käveli kiireettä. Kello oli 24 kun oltiin perillä. Koputtivat opettajattaren ikkunaan että täällä on joku yökulkija. Minut pantiin hienosti kalustettuun huoneeseen yksin nukkumaan.

Aamulla tytöt kertoivat surullisen uutisen että eilen kuoli junan alle yksi tyttöoppilas. En tiennyt että siellä lähellä on Säälammin seisake Mikkelin radalla. Minä tulin Joensuun radalta.

Koulutalo on hyvin viihtyisä keidas lomanviettäjille. Oli sinne tyttöparveen eksynyt joku pääkaupunkilainen "Vihtorikin". Siellä oltua jatkoimme matkaa hevosella Pieksämäen asemalle. Hän lähti länteen, minä itään Joensuuhun ja Kontiolahteen sukulaisteni luo. Ja Liperissä kävin iäkkään äitipuoleni luona. Henny siskoni kävi myöskin Esko poikansa kanssa äitinsä luona.

Niin vieri kesä kukkineen muistojen joukkoon. Alma Waljus, Hämeenlinna.

MYÖNNETTYJÄ MATKALIPPUALENUKSIA

Rautatiehallitus on myöntänyt seuraavat 25 %:n matkalippualennukset:

Kuopion Kuuromykkäinyhdistyksen esitelmäpäiville *Kuopiossa* joulukuun 6—8 p:nä. Alennus voimassa 4.12—10.12.

Myönnetty alennus on voimassa 2 päivää ennen ja 2 päivää jälkeen kunkin tilaisuuden. Osanottajien on ostettava lähtöasemaltaan puolitoista ($1^1/_2$) menolippua, jotka leimataan aseman nimileimalla. He saavat samalla alennustodistuksen B n:o 118 A, johon on leimattu aseman nimi ja päiväleima. Perillä ovat alennustodistukset tilaisuuksien järjestäjien täytettävä ja asianmukaisesti leimattava liiton leimalla. Menomatkalla ei matkalippuja saa antaa pois konduktöörille, vaan vasta paluumatkalla.

KUUROMYKKÄIN MAATALOUSKOULU

Kuuromykkäin maatalouskouluasian jouduttua ammattiviranomaisten valvontaan ja johtoon on maataloushallitus toiminut sen puolesta parhaansa mukaan. Maataloushallituksen aloitteesta on maatalousministeriö tehnyt esityksen varojen saamiseksi koululle valtion ensi vuoden talousarvioon, mutta valtioneuvosto ei ole säästäväisyyssyistä ottanut esitystä huomioon, joten koulun alkamiseen tarvittavat varat on jätetty pois talousarviosta.

Tasan 40 vuotta sitten jätettiin silloiseen senaattiin anomus kuuromykkäin maatalousopetuksen järjestelystä, mutta se ei aiheuttanut silloin mitään toimenpiteitä. Kun sitten vihdoinkin kuuromykkäin kouluopetuksen 100-vuotisjuhlaan mennessä oli saatu laki kuuromykkäin ammattiopetuksesta, olisivat kuuromykät toivoneet, että maatalouskoulu, kuuromykkäin ainoa jatko-opetusmuoto, olisi päässyt alkamaan ensi vuonna. Tästä huolimatta on toivottavaa, että koulun toiminta alkaisi lähiaikoina.

KUUROMYKKÄIN LEHTI 1947

Kehoitamme kaikkia tilaajia nyt jo uudistamaan lehden tilauksen vuodeksi 1947, voidaksemme varata riittävän suuren painoksen. Paperin saannin ollessa säännöstelyn alaisena ei voida ottaa suurempaa painosta lehdestä kuin mitä saapuneet tilaukset edellyttävät.

Kaikkein paras ja halvin tapa on tilata lehti paikkakuntanne postitoimistosta, jolloin ei tilaushinnan lisäksi mene mitään postimaksuja. Myöskin postisiirtotiliä n:o 6825 voidaan käyttää, jolloin postimaksu on 3 markkaa.

Asiamiehet, joita on jokaisessa yhdistyksessä, saavat keräämistään tilauksista vähentää palkkiona 10 %. Rahan pitää seurata tilauslistan mukana kirjatussa kirjeesä tahi postiosotuksena. Tilauslistana voitte käyttää tavallista paperia.

Niitä arv. ilmoittajiamme, joilla on maksamattomia ilmoitusmaksuja, kehoitetaan lähettämään suorituksensa ennen tämän vuoden päättymistä. Maksut käyvät selville lehtemme takasivulla olevasta ilmoituksesta.

Toimitus.

JOULU- JA UUDENVUODEN ONNITTELUT

julkaistaan nyt joulukuun numerossa. Maksu 20 mk nimeltä lähetettävä ennen marraskuun 30 päivää. Yhdistysten onnittelut maksavat 100 mk ja sijoitetaan ne erikseen. Parhaiten lähetätte onnitteluilmoitukset samalla kuin Kuurom. lehden tilauksenkin postisiirtotilillä n:o 6825. — Kehoitamme asiamiehiä jokaisessa yhdistyksessä huolehtimaan myöskin uudenvuoden onnittelujen keräämisestä. Ne voi merkitä maksuineen tavalliselle paperille ja lähettää joko kirjatussa kirjeessä tahi postisiirtotiliä käyttäen liittomme toimistoon.

KUUROMYKKÄIN JOULU

ilmestyy taas ensi jouluksi sisältörikkaana ja monipuolisesti kuvitettuna. Kirjoittajista mainittakoon: Lauri Paunu, Yrjö Kaijärvi, Urho Kierimo, Larin Kyösti, J. K. Palomaa, Yrjö Karilas, Rurik Pitkänen, Katri Pitkänen.

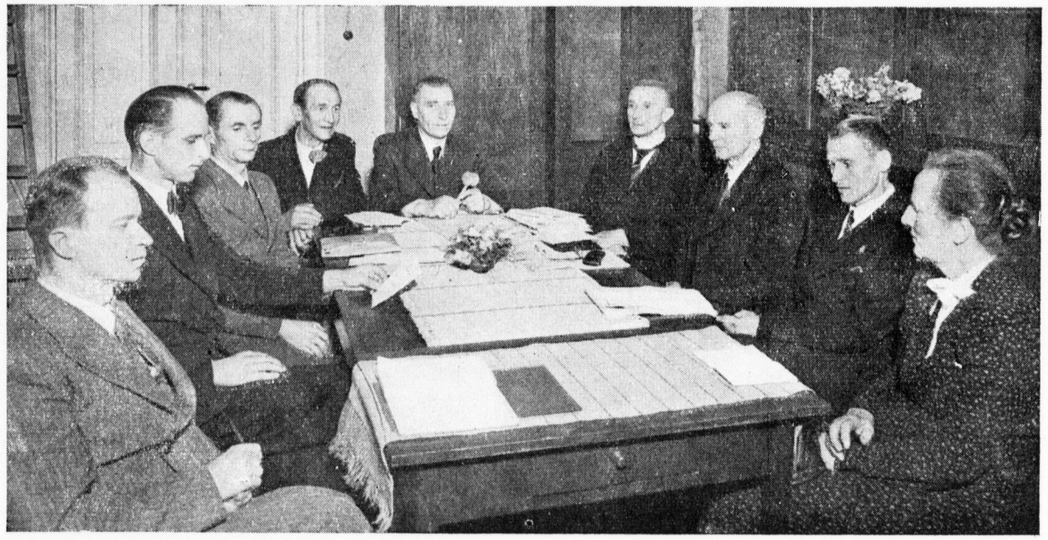

Suomen Kuuromykkäinliiton hallitus 100-vuotisjuhlaistunnossaan 21. 9. 46.

Keskushallitus on vahvistanut myyntipalkkioiksi seuraavat määrät:

10—50	kappaleesta	10 %
51—100	„	15 %
101—1.000	„	20 %
yli 1.000	„	25 %

Joululehtemme kappalehinta on edelleenkin 30 markkaa, joten tarmokkaat myyjät voivat siitä saada hyvää sivuansiota itselleen.

Lisäksi toimeenpannaan asiamiesten kesken

myyntikilpailu,

jossa eniten joululehteä myyneet saavat:

I. palkintona	.....	3.000 markkaa
II. „	.....	2.000 „
III. „	.....	1.000 „

Vielä arvotaan kaikkien vähintään 100 joululehteä myyneitten kesken yksi 1.000 markan ylimääräinen palkinto.

Tehkää tilauksenne jo tänään, saadaksemme joululehden heti sen valmistuttua kaupaksi ja loppuun myydyksi. Lehtemme lokakuun numerossa oli tilauslista ja kortti, jolla halukkaat myyjät voivat tehdä tilauksensa.

URHEILUOSASTO

ONNISTUNEET KUUROJEN YLEISURHEILUMESTARUUSKILPAILUT TUKHOLMASSA ELOK. 17—18 p:nä

olivat ruotsalaisten toteamus. Ruotsalaiset kirjoittivat, että kuurojen mestaruuskilpailut ovat ja pysyvät Ruotsin urheilevan kuuron nuorison juhlana. He ovat varmasti oikeassa. Tämä päätee yhtähyvin meilläkin.

Näinä lupausrikkaina päivinä ruotsalaiset yleisurheilijat osoittivat, että heiltä on edelleenkin odotettavissa jotakin. Ruotsin kuurojen urheilu on jatkuvasti järkähtämättömän korkeatasoista. Kuinka kauan tämä jatkuu, ihmettelemme. Tuolla puolen Pohjanlahden ennätys toisensa jälkeen näki päivänvalon. Missä on raja, kysymme ihmetellen.

Mestaruuskisain kohokohta oli 5000 m juoksu, jossa päätti kolme tyylikästä juoksijaa tehdä kaiken parhaansa. He pitivät lupauksensa. Knut Gardell tihensi pitkiä, hurjia askeleitaan, hänen takanaan seurasi Olof Johansson, notkea ja joustava kuin itse Gunder Hägg. Nämä molemmat nuorukaiset vuorottelivat johtamista kierros kierrokselta. Muuan joukkueen johtaja tiedoitti viittoillen jokaisen kierroksen ajasta. He nyökkäsivät ja jatkoivat armottoman tasaista juoksua. Gardell, joka on ollut useita viikkoja kovassa työssä isänsä maatalolla, vaikutti kovan vauhdin vaivaamalta ja hellitti muutamia metrejä. Sirotekoisempi Johansson näytti myös rasittuneelta, mutta puri hampaitaan joka kerran kun joukkueen johtaja tiedoitti kierroksen ajoista. Gardell jättäytyi vähitellen. Ajan tiedoittaja sanoi Olofille: ylläpidä vauhtia, 73 sekuntia, — maailmanennätys voi tulla. Mykän nyökkäyksen hän sai vastaukseksi. Kello soi viimeiselle kierrokselle. Yleisö oli kärsimätön, seisoi ja tömisti jalkojaan. Ehkä se pettyi siitä, että suosikki Gardell hellitti liian paljon eikä hänellä ollut mahdollisuutta voittoon. Toimitsijat kokoontuivat riviin maalin sivulla. Joukkueen johtaja viittoi Olofille: 14 minuuttia, lisää vauhtia, ota loppukiri, voi tulla maailmanennätys! Olof vaikutti kuitilta, mutta hän ylläpiti yhä vauhtia ja 200 m päässä maalista hän lyöttäytyi vastustamattomasti komeaan kiriin, koskahan sekuntiviisari lähestyi 16 minuutin viivaa. Toimitsijain kädet vapisivat, heidätkin valtasi jännitys. Siis oli kaikki ohi, kärsimättömästi odoteltiin tulosta, ja kun kuuluttaja tiedoitti uudesta maailmanennätyksestä, katsomoon tuli elämää. Viuhdottiin ohjelmalehtisillä ja käsillä, muttei äänekkyyttä kuultu, sillä kuuro yleisö ei kuulu sen lajin yleisöön, joka kirkuu ja huutaa päästääkseen tunteensa ilmoille. Maailmanmestaria onniteltiin ja nostettiin ilmaan, ja hän juoksi kunniakierroksen. Kakkonenkin Gardell sai taputuksia siitä, että hän ei alistunut, vaan juoksi kaikkensa, mikä oli hänen arvoistaan. Tämä maailman paras 5000 m juoksu oli suuri elämys pienelle yleisölle.

Kilpailuja suosi kaunis sää. Järjestäjät ovat tuoneet jotakin uutta, kun kokeiltiin yksinomaan kuurojen toimitsijoiden käyttöä. Eri suuntiin meneviä mielipiteitä on ollut yksinomaan kuurojen toimitsijoiden, erittäin ajanottajien, käytön sopivaisuudesta. Se ei onnistunut muutamissa juoksuissa, etenkin pikajuoksuissa. Sen ankarampaa arvostelua ei kuitenkaan kohdistettu. Sitävastoin heitto- ja hyppytoimitsijat ansaitsivat kiitosmaininnan.

Juoksut vallitsivat mielenkiintoa molempina päivinä. Eritoten keskimatkain juoksut olivat korkeaa tasoa, jotavastoin pikajuoksut osoittivat muuttumatonta tasoa. Pikajuoksuissa vallitsi kuten tavallisesti K. Åström, joka ei ollut viimevuotisessa kunnossa, johtuen rasittavasta ansiotyöstä. Hän pelaa myös käsipalloa ja jalkapalloa, joka aiheutti osaltaan sen, että hän menetti paljon herkkyydestään. Pikajuoksijoiden joukossa nousi pinnalle uusi sprintterikyky Allan Andersson, joka uhkasi vakavasti kakkosta G. Engströmiä. Poika on vain 17 vuotias ja vaikka hän tunsi itsensä kadonneeksi "suurten" joukkoon, hän osoitti hyvää kuntoaan. Ruotsalaiset toivovat uutta Åströmiä hänestä, kunhan hän saa kehittyä häiritsemättä muutamia vuosia lisää.

400 ja 800 m juoksuja hallitsi Bååth. Tulokset jäivät kuiten kehnoiksi, johtuen siitä, että hän ei tehnyt kaikkeansa saavuttaakseen oivallisia aikoja, vaan vain juoksi voittaakseen. Engström varmisti toisen sijansa 200 ja 400 m:llä kohtalaisin tuloksin.

Lennart Bjernsing johti suurimman osan 800 m juoksusta, muttei mahtanut mitään Bååthin loppukirille. Bjernsing, viime vuoden ilmestys, on lupaavin juoksija, mitä Ruotsissa on koskaan ollut, hän on huolellinen ja säännöllinen poika! Valitettavasti hän kilpaili liian paljon ja umpimähkäisesti kotipaikkakunnallaan, jolla hän ei erikoistunut erinäisiin juoksuihin.

1500 metriä mainosti Ruotsin kuurojen lehti "vuosisadan juoksuksi", joksi se tulikin. Tässä teki Johansson huimapäisen suorituksen huolimatta siitä, että hänellä oli edellisen päivän 5000 m juoksu jaloissa. Myös Gardellilla oli kovan 5000 m juoksun tunne. Bjerssing oli loukannut itsensä viikko sitten ja asettui juoksuun jalka "paketissa". Näytti pitkän aikaa siltä kuin Bjerssing voittaisi, koska hän seurasi vaivatta Olofia ja Gardellia. Gardell jäykistyi 2½ kierroksen jälkeen, jolloin Olof ja Bjerssing menivät johtoon. Kun kello soi viimeiselle kierrokselle, Olof johti, 1 m jäljessä Bjerssing. Bjerssing, kun 200 m oli jäljellä, heittäytyi kiriin, mutta hänet pysähdytti Olof tämän juostessa toiselle radalle ja sulkiessa Bjerssingin sillä seurauksella, että Bjerssing seisahtui ja jäi muutamia metrejä. Menettely vaikutti sääntöjenvastaiselta. Kuuroilla on suuria tasapainovaikeuksia ja Olofin selitykseen, että hänen manööverinsä oli tarkoittamaton, uskottiin kernaasti. Voittajan tulos on uusi mestaruusennätys. Myös Bjerssing juoksi alle vanhan ennätyksen.

Åström ei kilpaillut pituudessa eikä kolmiloikassa, koska hän ei ollut hyväkuntoinen, ja tahtoi antaa nuorille mahdollisuuden. Myös Engberg jäi tulematta, koska hän on loukannut polvensa. Fogelström voitti pituushyppykilpailun tuloksella 602, jotavastoin toisen sijan otti yllättävästi lupaava Folke Philip. Hän hyppäsi liian matalasti ja hänen ponnistuksensa oli voimakkaampi kuin Fogelströmin. Onkohan käsipallo hävittänyt hänen joustavuutensa? Myöskin kolmiloikan voitti Fogelström hyvällä tuloksella 12. 24. Ruotsalaiset tuntuvat ottavan harkittavaksi, eikö kolmiloikka ole poistettava mestaruuskilpailujen ohjelmasta.

Kuulantyönnössä otti harjoittelematon Berggren takaisin mestaruutensa, joka hänen ja Åströmin oli tapana vuorotellen pitää hallussaan. Nyt Åström hävisi vain 10 sentillä, muttei hän ollut hyväkuntoinen. Berggrenin voittoa ei kuitenkaan aliarvioitu. Niin kiireellnen ja vastuunalainen työ Ruosin Kuuromykkäin Liiton kamreerina ei suonut hänelle runsaasti aikaa harjoituksiin.

Kiekonheitossa tuli voitto Vetslingille, joka riisti mestaruuden Åströmiltä. Vestling on yli 40 vuoden vanha, mutta säilytti kuitenkin tyylinsä, vaikka jättikin harjoittelemisen sikseen.

Viesteissä korjasi tietysti Hephata voittonsa.

Tulokset: 100 m: K. Åström 11,4; F. Philip 12,1; A. Andersson 12,3. 200 m: Åström 23,7; G. Engström 24,8; Andersson 24,9. 400 m: B. Bååth 53,7; Engström 54,6; M. Olsson 55,0. 800 m: Bååth 2.03,3,; L. Bjerssing 2.03,7; Olsson 2.07,0. 1500 m: O. Johansson 4.07,8; Bjerssing 4.08,4; K. Gardell 4.10,2. 5000 m: Johansson 15.27,0; Gardell 15.41,2; A. Gustafsson 17.50. 4x100 m: Hephata I joukkkue 47,0; Hephata II joukue 49; Smålans I.K. 49,1. 1000 m viesti: Hephata I joukkue 2.08,6; Smålands I.K. 2.12,4; Hephata II joukkkue 2.13,6. Pituus: T. Fogelström 602; F. Philip 595; B. Olsson 585. Korkeus: B. Axberg 165; B. Olsson 160; V. Westling 160. Kolmiloikka: Fogelström 12,24; Å. Broström 12,05; Olsson 12,01. Seiväs: Andersson 300; B. Ulfsparre 280; T. Hallgren 270. Kuula: N. Berggren 12,07; Åström 11,97; Hallgren 10,43. Kiekko: Vestling 38,22; Berggren 36,04; Åström 35,96. Keihäs: E. Kjellström 45,36; B. Franklin 44,19; R. Öhman 41,49.

Julu.

VASTINE "JULULLE".

Tämän lehden elok. numerossa kirjoititte "loistavan ylistyslaulun" Kuopio-kyläkurjimuksen mestaruuskisoista. Kiitämme Teitä ylimielisyydestänne ja — tunnetusta kyynillisyydestänne. Kuopiohan on "lentävän suomalaisen — hymyilevän Hanneksen" kotikaupunki ja jonka kunniaksi Paavo Nurmi saavutti v. 1926 kaksi uutta maailmanennätystä 5000 ja 10.000 m:n matkoilla samanlaisella juoksuradalla, jota Te haukuitte "riivatuksi kylätiepahaseksi". —

Mest.kilpailujen molempina päivinä vallinnut kaunis sää olikin toisarvoinen tekijä tulosten ratkaisijana. Torstain ja perjantain runsaat sateet pehmittivät urheilukentän ja juuri ennen sadepäiviä kunnostettu juoksurata meni pilalle, eikä sitä saatu edes tyydyttävään kuntoon jälkeenpäin seuramme puolesta suoritetuista kunnostamistöistä huolimatta. Tämä seikka vaikutti osaltaan tulostason heikkouteen.

Ojalan piikkarijuttua olette tietysti liioitellut kun ne piikit olivat tavallista korkeampia ja siis sopimattomia vauhdinottoon. Sen lisäksi olette langettanut väärän tuomion palkintotuomareitten epäpätevyydestä, joka johtui erään kilpailijan vastalauseesta, joka selvitettiin asianomaisen eduksi ylituomarin välityksellä. Pellin juoksussa tapahtunut erehdys 5000 m:llä oli ratamestarin syytä, eikä se ollut tuomareitten vika.

Nurjamielisyytenne Kuopion urheilukenttäoloja kohtaan on tietysti aiheellinen, sillä niissähän on todellakin kohentamisen varaa. Kaupungin Urheilulautakunnalla on jo valmiina Väinölänniemen urheilukentän kunnostamissuunnitelma, jonka mukaan kenttä muutetaan urheilutekniikan vaatimuksia vastaavaksi normaalikentäksi. Mutta suunnitelman toteuttaminen ei tule kysymykseen ainakaan lähivuosina — varojen puutteen vuoksi. Viimeistään neljän tai viiden vuoden päästä kenttä muuttanee ulkonaista muotoaan kaiketi Suomen ihanteellisimpana urheilukenttänä.

Mestaruuskilpailujen tarkoituksesta vielä sananen omasta puolestani. Kun kerran järjestetään mestaruuskilpailut, on sulaa hulluutta, että sama kilpai-

lija osallistuu niin moneen kilpailulajiin kuin mahdollista. Päinvastoin kilpailijan olisi erikoistuttava vain yhteen kilpailulajiin, johon hän tuntee eläytyvänsä kokonaan, sillä mestaruusarvo pohjautuu kilpailijan suorituskykyyn tähtäimenä huipputuloksen saavuttaminen "leipälajissa". Toisissa tapauksissa hän voisi osallistua korkeintaan pariin kolmeen kilpailulajiin taipumuksiensa mukaan, ei missään tapauksessa useampaan. Kuulevien mestaruuskilpailuihin nähden asia on aivan toinen: kilpailija yhteen lajiin, harvoin kahteen.

Kunhan saataisiin erikoisvalmentajakysymys järjestymään liiton eduksi, niin tulevaisuus tarjonnee yllätyksiä teknillisen urheiluhegemonian uudestisyntymisen suhteen. A. V. Hartikainen.

Lahden Kuurot urheilijat järjestää rattoisan pikkujoulujuhlan marrask. 30 pnä Lahden Yhteiskoulun isossa salissa alkaen klo 19. Herra Kauko Mäkelä Tampereelta on lupautunut puhumaan. Myöskin valkoparta joulu-ukko tulla kepsuttaa kaukaa pohjolan tuntureilta. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

Turun K.m. Urheiluseura "Valpas" järjestää pikkujoulujuhlan marraskuun 30 p:nä klo 19 K.m. yhdistyksen huoneistossa, Yliopistokatu 6. Ohjelma on hauska ja monipuolinen.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

Uudenvuodenvalvojaiset pidetään Heron järjestämänä 31 pnä jouluk. klo 20. Ohjelmassa paljon hyvää ja hauskaa.

Kuopion Kuuromykkä-Urheilijat järjestää ensi tammikuun 5 pnä kuusijuhlan vuosikokouksen yhteydessä. Vuosikokous klo 12 päivällä ja kuusijuhla klo 18 monipuolisella ohjelmalla kuurojenkoululla.

Urheiluneuvontatilaisuus 6. 1. klo 9. Kaikki jäsenet tervetulleita viettämään uuden vuoden alkajaisia urheiluinnostuksen hengessä. Ville.

Tampereen Kuurot-Urheilijat seuran iloinen pikkujoulu toimeenpannaan palkintojen jakoineen ja hauskoine jouluaiheisine ohjelmineen, joulukuun 7 päivänä (lauantaina) alkaen klo 19 Km. yhdistyksen huoneustossa Kyttälänk. 8. Ohjelmasta mainittakoon että se on hauska ja monipuolinen, siinä on myös tunnetun mestariurheilijamme Vaala Kaurelan ohjaama voimistelunäytös.

Kiltti joulupukki isoine lahjkuormineen saapuu ilahduttamaan tilaisuudessa läsnäolijoita. Lopussa tanssia. Kaikkia joko läheltä tai kaukaa toivotaan sydämellisesti tervetulleiksi. O—i K—i.

Jyväskylän K.-U. järjestää kansalliset hiihto- ja pujottelukilpailut ensi tammikuun lopulla 1947, mistä täten yhteensattumisen välttämiseksi ilmoitetaan.

Heron jäsentenväliset urheiluottelut 1. 8. -46. Tulokset: Yleinen 5-ottelu (100 m, kuulant., pituush., kiekonh., 1500 m), G. Lillhannus 2055 pist., E. Hovi 1923 pist., E. Honkavaara 1773 pist., M. Liinapuro 1407 pist. Alokkaiden 5-ottelu: V. Vickholm 1679 pist., S. Ikola 1495 pist., T. Nöyränen 1471 pist. Ikämiesten 3-ottelu (100 m., kuulant., pituush.): B. Ahlbäck 1099 pist., A. Helenius 851 pist., K. Hämäläinen 731 pist., A. Nordström 731 pist. Naisten 3-ottelu: Aili Huotari 550 pist., Pirkko Honkavaara 480 pist. Juostiin, työnnettiin, hypättiin ja heitettiin navakkaan vastatuuleen.

Heron jäsentenvälisissä uintikilpailuissa 12. 8. Uunisaaren uimalassa saavutettiin seuraavat tulokset: 100 m vapaauinti: 1) A. Räikkönen 1.37,4, 2) A. Nordström 1.35, 3) P. Laurila 1.41,7, 4) L. Tourunen, 1.45,6 (rintau.), 5) T. Malkki 2.14. 100 m rintauinti: 1) L Tourunen 1.49,5, 2) A. Nordström 2.04,4, 3) Malkki 2.24, 4) Räikkönen 2.35,5, 5) P. Laurila 2.38,1. 50 m selkäuinti: 1) Laurila 51,8, 2) Nordström 54,2, 3) Tourunen 1.01, 4) Räikkönen 1.06,3, 5) Malkki 1.14,7. Pisteet: 1) Nordström 229,576, 2) Tourunen 250.330, 3) Laurila 280.762, 4) Räikkkönen 307.546, 5) Malkki 396.740.

Naisten 50 m vu.: 1) Ulla Elomaa 47,2, 2) Aura Ahlbäck 1.04 (ru.), 3) Anja Blom 1.16,4. 100 m rintauinti: 1) Ahlbäck 2.28,4, 2) Elomaa 2.28,7, 3) Blom 2.47,2.

Hero—Valpas seuraottelu pidettiin Helsingissä Toukolan urheilukentällä 8 p:nä syysk. Valpas voitti ottelun 3 pisteen marginaalilla (= 44 pist 41 vastaan). Tulokset: 100 m: Rannikko, V. 12, Tella, H. 12,6, Salminen, V. 12,7, Vickholm, H. 12,9. 800 m: Vallenius V. 2.12,1, Palmu, V. 2.13,2, Vickholm, H. 2.13,9, Nöyränen, H. 2.21,5. 3000 m: Palmu, V. 9.34,2, Niinikangas, V. 10.00,2, Petäjäinen, H. 10.04,2, Skytt, H. 14.04,8. Kiekonheitto: Honkavaara, H. 31.85, Rannikko, 30,75, Hovi, H. 28,20, Mäkinen, V. 27,50. Kuulantyöntö: Hovi, H. 10,08, Honkanen, V. 9,86, Lillhannus, H. 9,63, Mäkinen, V. 8,86. Pituush. Lillhannus, H. 5,75, Hovi, H. 5,58, Rannikko, V. 5,45, Honkanen, V. 5,28. Kolmiloikka: Lillhannus, H. 11,65, Rannikko, V. 11,13, Mäkinen, V. 10,86, Tella, H. 10,83.

Heron seuraottelu Helsingin Työväen Uimareita vastaan uinnissa pidettiin H:gin uimahallissa v.k. 27 pnä, häviten 16—43. Tulokset:

Miesten: 100 m r.u. E. Henriksson T 35,0, K. Oksanen T 36,0, A. Räikkönen H 36,7, A. Nordström 41.8. 50 m r.u. T. Leväaho T 43,2, K. Leväaho T 45,0, L. Tourunen H 46,6, M. Liinapuro H 51.8. 50 m s.u. H. Vasenius T 46,0, K. Oksanen T 48,7, A. Nordström H 55,3, A. Räikkönen H 1.03,3.

Naisten: 50 m v.u. T. Kolehmainen T 43,2, J. Forsell T 44,0, U. Elomaa H 47,2, M-L. Hoffren H 59,2. 50 m r.u. L. Karvonen T 51,2, I. Taleva T 52,0, M-L. Hoffren H 59,0, U. Elomaa H 1.03,8.

50x50 m sekauintiviesti: HTU 4.04,4, Hero 4.06,0.

Knut Gardell valtasi tuonnoin Gotlannin piirimestaruuden voittamalla 5000 m ajalla 15.46,4. Myöhemmin juoksi hän 3000 m kaupunkiottelussa ja sijoittautui toiseksi ajalla 9.04. Voittajan aika oli 8.53, ja pitäisi olla mahdollisuuksien rajoissa, että Gardell pusersi itsensä alle Olof Johanssonin maailmanennätyksen 8.57.

TIETOJA KOTIMAASTA

MARTTA JOKIMÄEN MUISTOKSI

Rakkaat tytöt.

Yksi piiristämme on poissa, rengas täällä alhaalla on katkennut, mutta yksi on sensijaan Isän asunnoissa lisää odottamassa saapumistamme sinne. Kun ajattelen Martta ystäväämme, muistan hänet erikoisesti sellaisena, kun hän seisoi alttarin edessä Kylmäkosken kirkossa suvisena sunnuntaina polvistuessaan Herran pyhälle Ehtoolliselle ensimmäistä kertaa. Ja rukoukseni, että Herra pitäisi kaikki oppilaani niin lujasti ja hellästi kiinni, että kerran kaikki saisimme Herran suurella aterialla tavata Hänen istuimensa edessä, on nyt Martan kohdalla toteutunut. Nöyränä, hiljaisena ja suloisena hän liikkui täällä keskuudessamme, ja kun keskustelin hänen kanssaan, sanoi hän aina silmät sisäistä iloa loistaen, että hän tahtoo olla Herran oma. Siinä asiassa ei hän koskaan ollut epävarma, se oli kirkas tosiasia. Usein yhteisen iltahartauden jälkeen hän tuli sanomaan jonkun sanan, joka todisti, kuinka elävästi hän oli ollut mukana ja koko hänen olemuksensa uhkui hiljaista rauhaa ja hartautta. Nyt hän saa yhtyä siihen suureen kuoroon, joka ylistää Karitsaa valtaistuimella, siellä, johon kokoontuu jokaisesta kansasta ja sukukunnasta ne, jotka ovat vaatteensa Karitsan veressä valkaisseet. Siellä hän tapaa hellästi rakastamansa vanhemmat ja varmasti hän rukoilee meidänkin puolestamme, jotka vielä vaellamme ahdistuksen keskellä.

Hänen äkillinen poismenonsa on meille kaikille muistutuksena siitä, että Herran kutsu voi saavuttaa meidät yhtä arvaamatta kuin Martan. Olemmeko me, te kaikki Martan toverit ja ystävät ja minä silloin valmiit kohtaamaan Vapahtajamme?

Pietarsaaressa 10. 8. -46. *Elsie Roos.*

65 vuotta täytti emäntä Anna Sauselin o.s. Laaninen Ylistarossa lokak. 26 p:nä. Hän on syntynyt Karvialla, käynyt Kuopion kuurojenkoulun. Koulunkäyntinsä päätyttyä hän suuntasi elämäntaipaleensa Pohjanmaalle, ollen ensin palveluksessa eri paikoissa, kunnes sai työpaikan Vaasan Puuvillatehtaalla.

Naimisiinmentyään ylistarolaisen k.m. Jaakko Sauselinin kanssa muutti hän vakinaisesti asumaan Ylistaron Alhojoelle. Taitavasti he hoitivat perintötilaansa. Talon maat laitettiin mallikelpoiseen kuntoon ja karja jalostettiin hyvätuottoiseksi.

Talvisodan lopulla he saivat kokea raskaan iskun, sillä heidän kasvattipoikansa ja ainoa tukensa kaatui. Heidän omat voimansa alkoivat heikentyä ja he myivät talonsa. Nykyään he asuvat Ylistaron aseman läheisyydessä Annan sisaren Selma Sorsan talossa. Anna on myös ahkera Seinäjoen k.m.yhdistyksessä kävijä. Onnittelemme häntä ja toivotamme leppoisaa jatkoa elämän iltaan.

K. A. S.

60 vuotta täyttää Sammaljoella joulukuun 12 p:nä emäntä Anna Kuutti o.s. Kaunismaa. Hän on "Heffata" yhdistyksen perustajajäseniä ja hoitanut useita luottamustoimia sen johtokunnassa, samalla kuin on pitänyt kotinsa melkoisen talouden mallikelpoisessa kunnossa.

60 vuotta täytti elok. 21 p:nä puuseppä Kaarlo Hakala Salossa. Käytyään Turun kuurojen koulun, hän antautui puusepän alalle, kehittyen siinä päteväksi ammattimieheksi. Syntymäseudulleen uskollisena hän on asunut koko ikänsä Salossa. Luonteeltaan rehtinä hän nauttii lähimmäistensä arvonantoa. Kaarlo Hakala kuuluu Salon kuurojen yhdistyksen perustajajäseniin,, ollen moneen kertaan yhdistyksen puheenjohtajana. Merkkipäivänään kävivät ystävät ja naapurit onnittelulla tuoden kukkia ja lahjoja nuorekkaalle päivänsankarille.

50 vuotta täytti 20 pnä lokak. juustonsuolaaja ja meijeriapulainen Otto Vilhelm Backman Lapinjärvellä. Hän syntyi Lapinjärven pitäjässä Pukarolla. Läpäisi Porvoon ruotsinkielisen km.kou-

lun 1916. Siirtyi meijerialalle 1923 oppiin, sitten oli monissa muissa meijereissä. Hän on kunnollinen ja uskollinen, pidetty mies. Hän on eräs harvoja kuuroja miehiä Suomessa samassa pitäjässä asuvan Anders Nyqvistin kanssa jotka ovat meijerialalla. Ensimmäisenä miehenä Anders N. rupesi meijeriin ja Otto seurasi häntä. V. 1928 Otto meni naimisiin Pohjanmaalta löytämänsä Hanna Lyydi Vähäraution kanssa. Yhdessä elettyään pitkän aikaa vuokralaisina 1939 ennen sodan syttymistä he rakennuttivat säästämillään varoilla uuden sievän talon Lapinjärvelle Vasaran kylään ja muuttivat lopullisesti omaan kotiinsa.

Merkkipäivänä kokoontui Otto Backmanin kotiin onnittelemaan ystäväjoukko ympäristöstä ja Lahdesta saakka. Oton uudessa kodissa nautittiin runsaasta kestityksestä juhlan kunniaksi. Ystäväpiiri toivottaa Otolle onnea ja korkeimman siunausta alkaessa uutta vuosikymmentä. T. K.

40 vuotta täytti lokak. 26:na Seinäjoen kauppalassa rouva Alli Härmä o.s. Hakola. Hän on syntynyt Ilmajoella maanviljelijä Niilo Hakolan tyttärenä, käynyt Turun k.m. koulun. Ennen ensimm. maailmansotaa hänen isällään oli kartano Helsingin lähellä, joten Alli jo nuorena oppi näkemään pääkaupungin kuuroja, ollen joitakin aikoja silloisessa lastentarhassa. Sodan jälkeen Hakalan perhe muutti Seinäjoelle Niilo Hakolan syntymäpaikalle. Siihen aikaan sai Seinäjoen aseman seutu kauppalan oikeudet. Allin isä omisti useampia taloja ja oli parikymmentä vuotta talonomistajana, kunnes 1930 osti Ilmajoelta Hopeavuori nimisen suurtilan. Allin mentyä naimisiin verhoilija Antti Härmän kanssa, muuttivat he Seinäjoen kauppalaan Allin isän omistamaan taloon, joka sittemmin tuli heidän vakinaiseksi asuinpaikakseen. Kun Seinäjoelle 1929 perustettiin kuurojenyhdistys, liittyi Alli jäseneksi ja on ollut sen johtokunnassa tähän asti ja tulee vielä olemaan. Hän on erikoisella lämmöllä ottanut osaa yhdistyksen toimintaan, ollen innokas näyttämön harrastaja, ja monissa kappaleissa hän on esiintynytkin.

Kohtalotoverit ovat aina olleet tervetulleita hänen vieraanvaraiseen kotiinsa, ja se on muodostunut kuurojen keskeiseksi kokouspaikaksi.

Herttaisella olemuksellaan on Alli-rouva saavuttanut suuren ystäväpiirin, joka oli kokoontunut viettämään hänen 40-vuotispäiväänsä sunnuntaina 27 p:nä lokakuuta. Tarjolla oli paljon herkkuja. Puheita ja onnitteluja hän sai runsaasti. Erikoisesti yhdistyksen puolesta lausuttiin hänelle kiitokset toiminnastaan ja toivotettiin reipasta elämän jatkoa. K. A. S.

Kuollut. Maalari Kaarlo Aulanko kuoli keuhkokuumeeseen 66 vuotiaana Helsingissä. Hän oli syntynyt Keuruulla ja käynyt Turun viittomakoulua.

70 vuotta täyttää joulukuun 10 pnä leskirouva Maria Söyrinki (os. Aho) Vaasassa.

75 vuotta täyttää Forssassa marraskuun 20 pnä ent. tehtaalainen neiti Tilda Rehumäki Finlayson-Forssa Oy:n vanhainkodissa.

Forssan kuurojen kerho pitää pikkujoulua 1 pnä joulukuuta klo 11 ap. Forssan seurakuntatalossa. Tervetuloa.

Riihimäki. Kuten edellisessä lehdessä ilmoitettiin on Riihimäen Kuurojen yhdistyksen tämänvuotiset esitelmäpäivät jouluk. 7—8 pnä. Joulujuhla vietetään siinä yhteydessä. Tilaisuus on Pohjoisella koululla alkaen 7 pnä klo 18.

25 % alennus on myönnetty.

Kuopion Kuuromykkäinyhdistys järjestää ensi jouluk. 6—8 pnä huomattavat esitelmäpäivät itsenäisyydenpäiväjuhlan ja pikkujoulun merkeissä. Esitelmöitsijöinä esiintyvät mm. Emil Mattila sekä omat kuulevat ja kuurot puhujat. Rovasti Myyryläinen tullee myös. Ohjelma koetetaan parhaaksi hyödyn ja huvin puolesta. Toivotaan runsasta osanottoa läheltä ja kaukaa myös Iisalmesta. Tilaisuudet alkavat Kuurojenkoululla 6. 12. klo 17.

Ville.

Iisalmen seudun k. yhdistys järjestää pikkujoulujuhlan keskuskansakoululla jouluk. 7—8 p. alkaen klo 18. Ohejlma on muuten sellainen, joten sen tunnuksena on: Jouluiloa irti! Mainittakoon mm. ohuen, tiivistetyn esiriipun läpi nähdään: mitä tapahtuu. Huom! Joulupuuroa on. Siis tervetuloa.

Joensuun seudun kuurojen yhdistyksen pikkujoulujuhla pidetään sunnuntaina joulukuun 15 pnä 1946 Joensuun Käpykankaalla Toivo Lavikaisen talossa kello 4 ip. Tarjotaan maukkaita kahvinkorvikkeita pullineen ja joulupuuroa. Suuri partajoulupukki saapuu. Mukana sokeria. Tervetuloa joukottain.

Kemin kuurojen yhdistys viettää uudenvuodenvastaanottojuhlaa jouluk. 31 pnä Vihtori Aitto-ojan luona. Tervetuloa kaukaa ja läheltä! Joulupukki tulee.

Seinäjoen Kuuromykkäin joulujuhlaa vietetään tavanmukaisesti 29 pnä joulukuuta Tarkemmin kokouspaikasta joulukuun numerossa. Kokous alkaa klo 1 (13).

Säynätsalon palokunta vietti äskettäin 25-vuotisjuhlaansa, jolloin neljälle veteraanille jaettiin palvelusmerkit 25-vuotisesta uskollisesta työstä mainitussa palokunnassa. Yksi merkin saajista oli kuuromykkä Adolf Marttila. Mainittakoon vielä, että Marttila on kova löylymies. Erään kerran kun yllämainitun palokunnan miehistö hiihtokilpailujen jälkeen meni saunaan ja kilvoittelivat siitä kuka kovimman löylyn kestää. Marttila kesti 87 asteen löylyn muitten tippuessa alas lauteilta.

Vaasan Kuuromykkäinyhdistys järjesti lokakuun 6 p:nä klo 12 100-vuotisriemujuhlat kuuromykkäin kouluopetuksen alkamisen muistoksi. Juhla pidettiin Palosaaren ruotsalaisen kansakoulun juhlasalissa, joka oil koristettu Suomen lipulla, katajaköynnöksin kehystetyllä ja Albert Tallrothin muovailemalla K. O. Malmin rintakuvalla. Yleisöä oli läsnä toistasataa henkeä.

Juhlan alotti yhdistyksen puheenjohtaja Janne Leivo kauniisti viittoen päivän merkityksestä. Herra Reino Grev esitti ilmeikkäästi tri Martti Jukolan runon "Hiljaisen heimon nousu". Juhlapuheen piti toimittaja Rurik Pitkänen, kosketellen kuuromykkäin tilaa vuosituhansien aikana ilman mahdollisuutta opetukseen saantiin ja niitä näköaloja, mitä koulu avaa kuuromykille omintakeiseen toimeentuloon ja yhteiskunnalliseen elämään. Juhlaesitelmäin piti entinen ensimmäinen kuuromykkäinpappimme pastori K. A. Nyman, kertoen mielenkiintoisasti ja hyvin viittoen K. O. Malmista sekä opetuslaitoksemme kehityksestä ja laajenemisesta. Lopuksi "laulettiin" yhteisesti Maamme.

100-vuotisjuhliin tavallaan liittyi myöskin esitelmäpäivien lopulla herra Anders Håkansin sydämeenkäyvästi esittämänä kouluakäymättömän vanhan kuuromykän monoloogi (yksinpuhelu).

Juhla jätti mukanaolleisiin kauniin ja rohkaisevan muiston jatkaa kuurojen omaa valistustyötä omin voimin, seuraten Karl Oskar Malmin, D. F. Hrnin, Albert Tallrothin — kuurojen uranaukaisijoitten viitoittamaa tietä.

Pikkujoulujuhlansa viettää Hämeenlinnan kuuromykkäinyhdistys joulukuun 1 pnä klo 14 Hätilässä Yläkorvella. Monta hauskaa luvassa ja joulupukki hyvine antimineen saapuu. Sydämellisesti tervetuloa.

Kotkan Kuuromykkäin yhdistys järjesti kuuromykkäin kouluopetuksen 100-vuotisjuhlan syyskuun 29 päivänä. Tilaisuuteen oli saapunut kohtalaisesti kuulevia ja kuuroja. Huomatuin henkilö kutsuvieraistamme oli Kymenlään maaherra Manner. Hänen läsnäolonsa kohotti juhlatunnelmamme moninkertaisesti. Juhla alkoi hra E. Mattilan tervehdyspuheella. Juhlapuheen piti opettaja J. F. Heikkilä. Yrjö Kaijärven runon "Sana" lausui opettaja Martta Nikkilä. Martti Jukolan kirjoittaman juhlarunon "Hiljaisen heimon nousu" lausui opettaja Elina Ihala. Tarkastaja Palomaan kirjoittaman historiikin luki herra Olavi Karttaavi. Ohjelman tulkitsi kuuroille rouva Anni Jokelainen Helsingistä. Tilaisuudessa oli vapaa korviketarjoilu pullan kera. Juhla lopetettiin yhteisesti laulettuun Maamme-lauluun.

Seinäjoen Km. yhdistys järjesti esitelmätilaisuuden heinäk. 13—14 p:nä Rautatieläisten talossa.

Lauantaina klo 18 alkoi tilaisuus puh.joht. K. A. Sompin tervetuliaispuheella. Neiti Kauppinen johti yhteislaulua ja piti rukouksen. E. Karilas esitelmöi presidentti Ståhlbergin elämästä. Porista B. Rautalammi piti mielenkiintoisen esitelmän saksalaisesta pastorista, joka ennusti Hitlerin häviävän. Pitkin iltaa pidettiin useita puheita.

14 p. alkoi varsinainen ohjelma. Osanottajia oli enempi kuin koskaan ennen. Puh.joht. Somppi piti hartauspuheen: Miten me pysymme Jumalan sanassa. E. Karilas piti esitelmän km. entisestä ja nykyisestä elämästä ja muita huomattavia puheita. B. Rautalammi esitelmöi leivän synnystä ja valmistuksesta. E. Karilas järjesti hauskat tietokilpailut. Lisäksi seurasi useita näytöskappaleita ja voimistelunäytös.

Rva Vilma Renner Tukholmasta saapui 3 viikon kestävälle vierailulle Suomeen. Yhdistykset kustansivat hänen matkansa ja ystävät ylläpidon. Hän on esitelmöinyt aineesta: "Eve Curie ja radium" Turussa 27.9., Helsingissä 28.9, Tampereella 9.10, Vaasassa 11.9, Piertasaaressa 12.10. ja Oulussa 15. 10. Kiinnostavaa oli kuulla sujuvalla viittomakielellä esitettyä radiumin keksijän, kahden Nobelin-palkinnon saajan, jalon naisen ja äidin elämäkertaa. Rva Renner on osallistunut Ruotsin Km. liiton edustajana Malmin km. koulun kouluopetuksen alkamisen 100-vuotisjuhlaan Porvoossa 1.10. ja poikkesi matkan varrella katsomaan kuuromykkäin kotia Åvikissa sekä pistäytyi taiteilija Lauri Vainolan saunaan Hausjärvellä. Kiertomatka päättyi 16. 10. Torniossa, josta hän astui rajan yli kotimatkalle. — Rva Vilma Renner pyytää lausua kauttani sydämelliset kiitokset kaikesta suomalaisten ystävien vieraanvaraisuudesta ja ystävyydestä, joka on tullut esitelmöitsijän osalle kauniissa Suomessa.

E. Ks.

Pakinaa Salosta. Elokuun 11 päivänä oli kaunis päivä, kun ajoimme pyörällä Halikon kirkon hautausmaalle katsomaan vanhempiemme hautaa. Se oli hyvin hoidettu ja kauniit kukkaset ilahuttivat mieltämme. Hautausmaalta ajoimme polkupyörillä Saloon asti, jossa jätimme pyörät tuttavallemme Hakalalle. Mentiin Salon raittiustalolle; siellä oli tavattoman paljon kuuroja, enimmäkseen turkulaisia ja Salon ympäristöltä tulleita. Lähes 80 henkeä. Kello 12 aikaan aloitti Salon K.m.yhdistyksen p.johtaja M. Mauranen tervehdyspuheella ja sen jälkeen vielä kertoi päiväkirjan mukaan Salon k.m.yhdistyksen jäsenistä. Kunniajäseneksi tuli puuseppä A. Laine. Neiti E. Varesmaa piti lausunnan. Tämän jälkeen neiti Maiju Nieminen, joka oli yhdistyksen ensimmäinen perustajajäsen, kertoi

isank.27 E 10
imittaja R. Pitkänen

historiikista. Väliajalla nautittiin korviketta. Ja olipa ihme, kun voileipäpöytää jonotettiin, siinä kun oli myytävänä liha-, muna- ja kurkkuvoileipiä. Toiset pitivät enemmän siitä voileivästä, jossa oli uunissa paistetun sianlihan viipaleita, joka oli hyvin herkullinen.

Väliajan jälkeen hra B. Kaski piti esitelmän hiilestä, jota oli mielenkiintoista kuulla. Hra E. Savisaari piti puheen raittiudesta. Tämän jälkeen rva M. Vilkki esitelmöi syöpätaudista, joka on niin vaikea sairaus, ettei lääkäri voi parantaa ihmistä siitä. Ja vielä hra Raitanen kertoi alkoholista ja lausui toivomuksen, että jokainen ihminen välttäisi liikaa juomista, joka turmelee ihmisen terveyden. Vakava, opettavainen esitelmä.

Tuli taas väliaika. Kaikki voileivät loppuivat pöydältä, ne menivät hyvin kaupaksi. Toisilla oli vielä kertomista, mutta ajan lyhyyden takia pidettiin vaan vapaan sanan vaihtoa. Onniteltiin 20 vuotiasta Salon k.m.yhdistystä, jonka juhla oli vaatimaton, mutta ohjelma oli arvokas.

Martta (Nieminen) emäntänä hoiteli ja keitti korviketta ja hänellä oli kiltti apulainen keittiössä. Toisessa huoneessa pidettiin ravintolaa, siinä kaksi reipasta ja pulskaa tyttöä myivät voileipiä osanottajille. Arvottiin siirappikakku, jonka voittajaksi tuli Erkki Pohjola, hän oli uhrannut monenmonta kymppiä arpalistaan ja lopulta voittikin sen. Onnea voittajalle! Oli myös nuolen ja hevosenkengän heittoa. Ohjelma loppui klo ½ 6 ja tämän jälkeen oli leikkiä. Mutta ei kukaan mennyt leikkimään, vaan kukin alkoi tehdä kotimatkaa. Toiset menivät asemalle odottamaan Turun junaa. Osanottajat olivat sangen tyytyväisiä Salon k.m.yhdistyksen vaatimattomaan juhlaan. Mukana ollut.

Kiitos Kotkan Kuuromykkäin yhdistys haluaa täten esiintuoda sydämelliset kiitoksensa opettaja Heikkilälle, pastori Aulangolle, rouva Martta Nikkilälle Elina Ihalalle Anni Jokelaiselle sekä herra Olavi Karttaaville, jotka ilman palkkiota myötävaikuttivat Kuuromykkäin opetuksen 100-vuotisjuhlamme onnistumiseen.

Kiitän lämpimästi kaikkia ystäviäni Toholammilla, jotka muistivat minua kukin, monin herkuin ollessani kunnansairaalassa. Pääsin kotiin Pyhäsalmelle 15. 10. 46. Martta Kärkkäinen.

Sydämellinen kiitos huomaavaisuudesta 50 vuotispäivänäni. Helga Hurttila.

Kiitän sydämellisesti kaikkia niitä jotka muistivat minua 50 v. täyttäessäni 20. 10. 46 sähkösanomilla, lahjoilla y.m. Lapinjärvellä 26. 10

Otto Backman.

Lämmin kiitos kaikille ystävilleni, jotka onnitteluadressein, kukin, raha- ja muilla lahjoilla muistivat 85. vuotispäivänäni. Jumala siunatkoon teitä kaikkia. Vera Koroleff.

Lämpimästi kiitän ystävällisestä huomaavaisuudesta 40-vuotispäivänäni. Signe Juhola, Ruosnimellä.

Sydämelliset kiitokset Seinäjoen k:m yhdistyksen johtokunnalle ja ystäville, jotka muistivat minua lahjoin 40-vuotispäivänäni. Seinäjoki 29. 10. 46.

Alli Härmä.

Uuden maailmanennätyksen juoksi ruotsalainen Olof Johansson 2000 m ajalla 5.51,2. Entinen ennätys oli Bååthin saavuttama 5.55,8 viime vuodelta. Juoksu tapahtui heti Skellefteå—Pietarsaari jalkapallo-ottelun jälkeen, jossa Skellefteå löylytti Pietarsaaren joukkueen suurella marginaalilla 9—0. Johansson sai vetoapua ensimmäisillä 800 m:llä Gunder Häggin serkulta Frans Husbergilta, joka kilpaili Vingarna'n värien puolesta. Vauhti ei ollut liioiteltua, ensimmäinen 400 m meni 65 sekunnilla, mutta Johansson juoksi tyynesti ja tasaisesti ja onnistui lyömään maailmanennätyksen kokonaisilla 4,4 sekunnilla. Häntä nostelivat kuurot toverinsa ilmaan. — Toisenkin, vielä loistavamman maailmanennätyksen 5000 m:llä teki sama juoksija ajalla 15.27! 18 p:nä elokuuta Ruotsin kuurojen yl.urh.-mestaruuskilpailuissa. Millaisissa oloissa tämä ennätys saavutettiin, siitä ei ole tietoa, koska käsiini ei vielä tullut kirjallista selostusta Ruotsin kuurojen yl.urh.mest.kilpailuista.

REHELLINEN JA REIPAS

karjanhoitoon ja ruuanlaittoon tottunut 18—23-vuotias **kuuro palvelija** saa paikan yksinäisen nuoren miehen kotona. Lähetettävä palkkavaatimus ja kuva lisä-etuineen kahden viikon ajalla tai sopimuksen mukaan.

Maanvilj. **Armas Karhulehto.**
Haapajärvi, Koposperä.

Syntynyt reipas sisko Markulle, Marketta Susanna. Kuortaneella 29. 8. 46.

Siviä ja Martti Yli-Mäyry.

VIHITTY.

AINO PÖLLÄNEN **VEIKKO KOSKINEN.**
Orimattila 20. 10. 46. Lahti.

KUUROMYKKÄIN LEHTI

Tilaushinta: 100:— koko vuodelta.

Postisiirtotili: n:o 6825.

Toimitus ja konttori: Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154

Käsikirjoitukset lähetettävä toimitukselle ennen kuukauden 1 päivää.

Ilmoitushinnat: kuolinilmoitukset 100:—, kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 50:—. Muut ilmoitukset 20:— riviltä. Pienin ilmoitusmaksu 60:— (3 riviltä). Rahaa sisältävät kirjeet os. maist. Sigyn Heikel, Helsinki, Hietalahdenkatu 4 A 8.

Helsinki 1946, Oy. Surdus Ab.